

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
УКРАЇНСЬКОЇ ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ (М. ХАРКІВ)

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ІНСТИТУТ ТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ МАГНЕТИЗМУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

V Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕНЕРГЕТИЦІ, ЕЛЕКТРОМЕХАНІЦІ,
СИСТЕМАХ УПРАВЛІННЯ ТА МАШИНОБУДУВАННІ**

20-21 КВІТНЯ 2023 РОКУ

м. Харків

УДК 004.89:342.9:378.1:621.3:681.51:371.001:621.91

Сучасні технології в енергетиці, електромеханіці, системах управління та машинобудуванні: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 20-21 квітня 2023 р.) / Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут Української інженерно-педагогічної академії [упоряд. П.О. Чикунов]. – Харків: ННППІ УПА, 2023. – 88 с.

Збірник містить тези доповідей науковців з актуальних проблем розвитку професійної освіти, науки та технологій, проблем управління національною економікою, тенденцій та перспектив використання сучасних технологій в ІТ, енергетичних, електромеханічних, автоматизованих системах управління та у промисловому машинобудуванні.

Голова оргкомітету

Коломієць Валерій Віталійович – кандидат технічних наук, доцент, керівник ННППІ УПА (м. Харків).

Заступник голови

Михальченко Ганна Григорівна – доктор економічних наук, доцент, завідувачка кафедри економіки підприємств та менеджменту ННППІ УПА (м. Харків), заступник керівника з наукової роботи.

Члени оргкомітету

Аксакова Наталія Олександрівна – кандидат історичних наук, в.о. завідувачки кафедри освітніх технологій та охорони праці ННППІ УПА (м. Харків).

Бакланов Олександр Миколайович – доктор хімічних наук, професор кафедри освітніх технологій та охорони праці ННППІ УПА (м. Харків).

Чикунов Павло Олександрович – секретар оргкомітету, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри електромеханічних та комп'ютерних систем ННППІ УПА (м. Харків).

Дегтерьова Світлана Олегівна – технічний секретар оргкомітету, асистент кафедри електромеханічних та комп'ютерних систем ННППІ УПА (м. Харків).

Редакційна колегія та оргкомітет не завжди поділяють думку авторів.

Повну відповідальність за достовірність поданого матеріалу та відсутність плагіату несуть автори.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового професійно-педагогічного інституту
Української інженерно-педагогічної академії (м. Харків)
(протокол №7 від 10.05.2023 р.)*

© ННППІ УПА (м. Харків), 2023

© Колектив авторів, 2023

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА НЕПІДКОНТРОЛЬНИХ УКРАЇНИ ТЕРИТОРІЯХ

*Несторук Н.А., к.пед.н., доц.,
Акіменко Д.Е., здобувачка вищої освіти першого рівня,
Горлівський інститут іноземних мов
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Дніпро*

Виховання – процес взаємодії вихователя і вихованця з метою формування особистості для самореалізації в усіх сферах життєдіяльності [1, с. 10].

Національне виховання – виховання дітей на культурно-історичному досвіді рідного народу, його традиціях, звичаях і обрядах, багатовіковій мудрості, духовності [3].

Патріотизм – любов до своєї батьківщини, відданість своєму народові, готовність заради та на жертви і подвиги [2].

З огляду на презентовані тлумачення національно-патріотичне виховання – це процес формування у громадян почуття належності до власної країни, поваги до національної історії та культури, прагнення до захисту національних інтересів та підтримки єдності та гармонії у суспільстві.

З 2014 року окупаційні адміністрації на непідконтрольних територіях України свідомо обрали ігнорувати положення Резолюції Ради Безпеки ООН (Резолюція 2250 (2015), прийнятої Радою Безпеки на 7573-му засіданні 9 грудня 2015) з приводу важливості звільнення від умов та чинників, що приводять до переростання радикалізації в войовничий екстремізм та насилля серед молоді, що може слугувати придатним середовищем для тероризму.

У звітах до 24 лютого 2022 року на окупованих територіях Донецької і Луганської областей, а також у Криму загалом проживало близько 1 мільйона дітей. З них понад 450 тисяч з них – шкільного віку. А це 10% від загальної кількості здобувачів освіти в Україні. Тому важливо звернути увагу на інтеграцію дітей з непідконтрольних територій України в систему освіти. Але проблема полягає у відсутності навчальної програми для дітей з окупованих територій, де українська мова, література та історія виключені з навчального процесу. Це створює перешкоду для підлітків отримати об'єктивну інформацію про свою країну, що може призвести до негативного ставлення до України.

За інформацією дослідників, в окупованому Донбасі українську мову вивчали лише 2% учнів, а в Криму – 0,2%, тобто 249 дітей з 200 700 школярів. Для успішної інтеграції дітей з непідконтрольних територій до української системи освіти потрібно створити індивідуальні навчальні плани, де години на традиційні предмети будуть зменшені, а години на українську мову, літературу та історію України – збільшені.

Діти з непідконтрольних територій можуть мати складніше відношення до держави та не довіряти їй, що ускладнює виховання патріотизму. Проте, якщо людина любить свій народ та Батьківщину і має довіру до держави, вона прагне допомагати їй у захисті та розвитку країни. Тому патріотичне виховання має зосереджуватись на етнічному усвідомленні себе, як частини великого та

незламного народу.

Для досягнення цієї мети, на цьому етапі дуже важливо дізнатися про традиції та звичаї рідної Батьківщини активним та цікавим способом, щоб зберегти почуття патріотизму.

Один з варіантів активного патріотичного виховання – проект «Схід та Захід разом», в рамках якого діти з непідконтрольних територій їздили на захід України, щоб взяти участь в святах Різдва та Великодня. Святковий дух, який турботливо зберігають на заході нашої країни, вражає кожного, хто стикається з ним уперше, і сповнює душу радістю та оновленням.

Досвід життя в прийомній сім'ї, відвідування концертів народної творчості, музеїв, молодіжних гуртків, вишиванки – все це сприяє проникненню в культуру рідної Батьківщини. Діти з непідконтрольних територій, які взяли участь у проекті «Схід та Захід разом», мали змогу на власні очі побачити святковий дух Різдва та Великодня на заході України. Багато з них навіть почали розмовляти українською мовою та передавати свої враження рідним та друзям. Ці спогади та емоції залишаться назавжди в їхніх серцях та допоможуть зрозуміти, що ми маємо одну країну, єдині сподівання та прагнення.

Інший приклад, коли проект змінював дітей не тільки впродовж декількох тижнів, а коли він систематично працював та підтримував адаптацію дітей в нових реаліях. В 2014 році діти з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської області були перевезені їхніми батьками до Харкова. Фонд «Возлюби» проводив літні та зимові табори для цих дітей. Після чого було організовано національно-патріотичні клуби «Соколи», один з яких був заснований у Харкові, з долученням дітей-переселенців. Програма клубу включала в себе вивчення історичного минулого України, фізичну підготовку, морально-етичне виховання та участь у соціальних проектах.

Висновки. Отже, щодо самого процесу навчання потрібно розробити наступні кроки:

– зменшення годин, що виділяються на вивчення загальних предметів, які проходять на непідконтрольних Україні територіях з посиленням вивчення предметів, які не викладаються в даних загальноосвітніх закладах;

– Україні необхідно розробити і насадити оновлену стратегію щодо дітей і молоді з непідконтрольних Україні територій. Вони мають відчувати, що держава сумувала та піклувалась про молодь усі роки окупації.

Список використаних джерел

1. Глазиріна В. М. Педагогіка сучасної школи: навч. посібник для студ. педагогічних ВНЗ. Донецьк: Норд-Прес, 2006. 220 с.
2. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. 5-те вид., доп. і перероб. Київ, 2007. 656 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. 3-тє вид., стереотип. Київ: Академвидав, 2009. 560 с.